

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se prindesc.

ACTIVITĂȚEA

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe $\frac{1}{2}$ an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 corăne.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Războiul Ruso-Japonez.

Cerbicia și îngâmfarea rusească se răspândește tot mai amar. Se scria prin foi, că armata rusească se retrage între Mukden și Charbin cu scop de a pausa până câtră primăvară, reculegându-și puterile sdruncinate în restimp de 8 luni, cât a ținut deja războiul. După cum se vede însă, din cele petrecute în săptămâna trecută, generalul Kuropatkin a voit să treacă în ofensivă, atacând din toate părțile pe Japonezi. Opt zile întregi a decurs războiul în mod înversunat în jurul minelor Lanta, fără de a se sfârși lupta. După telegramele sosite Rușii au pierdut la 60.000 soldați, iar după altele 100.000. Așa o luptă, cu atâtea pierderi, sângeroase, înfricoșată, desperată și teribilă nici chiar istoria războaielor nu cunoaște asemenea. Pierderile de ambele părți sunt nemai pomenite, chiar și învingătorii Japonezi, cari din apărare au trecut în atacarea și alungarea Rușilor, plâng asupra cadavrelor, ce zac ca snopii după un seceriș îmbelșugat. — Este atât de mare deprimarea Rușilor pe câmpul de războiu și a celor de-acasă, încât strigările și vaeterile nu se pot descrie. — Mila și durerea a cuprins pe toți deopotrivă, atât la Tokio cât și la Petersburg. Inceputul acestui războiu, unic în felul său, a fost cu ușurință pus la cale, urmările sunt însă cu atât mai sfâșietoare și mai simțite și de o parte și de alta. — Adunate la un loc pierderile: în soldați ruși, cari se urcă la 200.000 suflete, afară de alt material scump, muniție, victualii, arme și costușitoarele vapoare de războiu, sunt tot atâtea armări, cari taie adânc în finanțele Rusiei. —

Afară de toate aceste calamități, răzvrătirile din Rusia, ce se ivesc în mod mai des ca până acum, dau de cugetat Țarului și guvernului său, acărora urmare nu poate fi alta, decât introducerea constituționalismului în locul modului de guvernare absolutistică.

Și de astă-dată le-a suris norocul Japonezilor, cari din defensivă au trecut la ofensivă și mereu alungă colosul rusesc spre riul Hunho, unde se așteaptă o catastrofă a armatei rusești, dacă cum-va nu-i va succede lui Kuropatkin o retragere norocoasă.

Războiul Ruso-Japonez va avea la tot cazul mare ingerință asupra politicii europene, urmările și consecințele le vom practica în cel mai apropiat viitor.

Fie, ca cerbicia și îngâmfarea răspândită în extremul orient să servească și pe alocurea de pildă vie!

Convocare.

În sensul §-lui 25 al statutelor »Reuniunii învățătorilor români gr.-cat. din ținutul Hațegului« se convoacă **adunarea generală** a Reuniunii la Lupeni pe ziua de 27 Octombrie st. n. a. c. cu următoarea

ORDINE DE ZI:

Ședința I.

1. Sf. Liturgie cu invocarea Sf. Spirit la 8 ore a. m.
2. Deschiderea adunării generale prin president.
3. Constatarea membrilor prezenți.
4. Raportul comitetului central.
5. Alegerea comisiunilor:
 - a) pentru examinarea raportului comitetului central.
 - b) pentru cenzurarea rațiunilor pe a. 1903 și a proiectului de budget pe 1905.

c) pentru examinarea raportului bibliotecarului.

d) pentru incassarea taxelor și înscrierea de membrii noi.

6. Prelegere practică ținută din partea învățătorului local George Șandor.

7. Disertațiuni.

Prânz comun.

Ședința II. la orele 3 p. m.

1. Rapoartele comisiunilor exmiste în ședința primă.

2. Critica prelegerei practice.

3. Fixarea locului proximei adunări generale.

4. Alegerea notarului I. și a unui membru în comitet.

5. Eventuale propuneri insinuate la presidiu cu 8 zile înaintea adunării generale.

6. Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.

7. Închiderea adunării generale.

Din ședința comitetului central ținută la 20 Septembrie 1904.

Dr. Iacob Radu m. p.,
vicar for. președinte

Traian Lupea m. p.,
notar interimar.

Observare. Pentru încuierire și pentru masa comună, domnii participanți să se însuie la On. domn Atanasie Bolog, paroh gr.-cat. în Lupeni cel puțin cu 5 zile înaintea adunării generale.

Instrucțiuni preliminare

pentru plantarea și îngrijirea viilor noi.

(Urmare și fine)

4) Cum trebuie preparat terenul de plantat?

De voiți ca deja în anul al treilea viile D-v. să aibă deja o mică producțiune și în al patrulea an rod complet, de voiți ca viile D-v. să fie rezistente, trebuie ca terenul să fie desfundat de-arîndul cel puțin 60 cm. (de regulă 60—90 cm.) — O desfundare mai adâncă poate fi avantajoasă numai în terenuri nutri-

tive la adâncime. — La Terenuri însă cari merg schimbând spre rău în adâncime, aceasta este desavantajos de oare-ce suprafața nutritivă a pământului se bagă prea adânc, așa că vițele merg foarte slab în primii ani.

La desfundare trebuie observat, ca toți vermi (vermii albi și groși și coropișnițe) să fie strânși, de oare-ce aceștia rămânând în pământ pot distruge complet vițele în primii ani. Nu trebuie întârziat, cu nici un preț strângerea acestor vermi, *plătindu-se premii speciale* pentru adunarea lor.

De sunt prin vie părți umede cari țin apă, ele trebuie drenate prin punere la adâncimi de țevi sau olane de pământ, sau făcându-se șanțuri de scurgere, de oare-ce umezeala este foarte desavantajoasă vițelor.

5) La ce distanță trebuie să se planteze?

Distanța necesară plantării trebuie să fie la 1 m. 20 cm. În pătrat o distanță mai mare nu este de cât o risipă de teren.

Numai pe terenuri șese de tot, și foarte nutritive, se poate pune la 1 m. 50 cm. La depărtări prea mari trebuie lăsate și coardele mai lungi, ceea ce e un mare desavantaj pentru vița altoită, cât și pentru producțiunea vinului de calitate.

Alegerea distanței se face după cum se prezintă pozițiunea și calitatea terenului.

În pământuri mai slabe și deluroase via se pune la distanțe mai mici, pe șesuri și în pământuri grase pe distanțe mai mari.

La un pogon ($\frac{1}{2}$ hectar), va necesita punându-se:

La distanțe între rând. de 120 cm. în pătrat vor intra 3480 b

»	»	»	»	125	»	»	»	3200
»	»	»	»	130	»	»	»	2960
»	»	»	»	135	»	»	»	2750
»	»	»	»	140	»	»	»	2555
»	»	»	»	145	»	»	»	2380
»	»	»	»	150	»	»	»	2222

FOIȘOARA

Sofronie Ghimpeanu, iubitorul de pomi.

În satul Ghimpași, dintr'un județ de munte, locuia Sofronie, un sătean harnic și cinstit. Împrejurul casei lui, totul era în rînduală; dar' mai ales grădina cu pomi își mulțumea sufletul.

Ea se întindea de lângă casă spre apus, până în mai ridicat. Rîndurile rari și drepte porneau de lângă casă până în malul rîului. În rîndul întâiu despre mează-zi erau pomișorii, cărora le mai zicem și arbuști ca: vița de vie, coacăzii, smeurii și murii. În al doilea rînd spre mează-noapte de cel din tăiu, erau cașii, zăzării, persicii, și gutuii. În alte multe rînduri cari veneau mai spre mează-noapte de acestea, erau: vișinii, prunii, merii, cireșii, perii și apoi nucii. De privia grădina, din spre miază-zi, vârful pomilor arătau niște trepte, cari se ridicau una lângă alta până la vârful nucilor, cari ne dau treapta cea mai înaltă. Întrebând pe nea Sofronie de ce a sădit pomii în acest chip dînsul mi-a răspuns: »Pentru ca pomii cei mari, să nu vatăme cu umbra lor pe cei mici.

Rîndurile erau într'ad-văr drepte dar' pomii nu erau deopotrivă depărtați unii de

alții, căci depărtarea lor, spunea nea Sofronie, se regulează după dezvoltarea ramurilor. Între cașii, persicii și gutui, fiind că nu cresc mari, ajunge depărtarea de patru metri, între zăzării, vișini și pruni, șease metri, între meri, cireși și peri, 8—10 metri, iar între nucii, 12 metri.

Nea Sofronie, mi-a povestit, că multă lume îi cercetează grădina. Spunea că învățătorul satului vine cu școlarii de mai multe ori pe an, iar' singur, nu-l trece săptămână, în care se nu vie, că dînsul are drag mare de pomi și îi e ciudă că n'are școala o grădină pe care s'o muncească și s'o împomeză cu elevii săi. »Dumnezeu să l'ție e om deștept și cinstit, câte m'a pus la cale toate au eșit bine, că de bătrîn, bătrîn sunt dar' tot mai multe știu ai de cunos adâncurile cărții«. Vîzînd că nea Sofronie are gust de vorbă, l'am întrebat ce lucruri mari l-a povăit d-l învățător, de-l prețuește așa mult? Dînsul îmi povestii:

— Acum 16 ani, m'am jeliuit învățătorului nostru că am rămas dator d-lui Arghir, cu 12 poli. Ghețeanu, așa chema pe învățător, m'a povăit să vînd boii și din alte vite și să plătesc datoria, și pe viitor să-mi muncesc bine pământul meu. L'am ascultat, dar' îmi venia greu fără boșori și vaca cu lapte în bătaură! Tot după povața dînsului am împomat toată gră-

dina casei. Ce să zici? Am muncit, dar' mulțumesc lui Dumnezeu, că de opt ani s'erăcia am scos-o pe fereastră. Vezi pomișorii ăștia? m'au plătit de datorie, m'au făcut cu vite, că nu'mi venea să trăiesc ca un calic, fără cap de vițioară la casa mea, mi-au îndestulat casa și astăzi am și vre-o două părăluță în păstrare, pentru vremuri grele.

— Frumos lucru nea Sofronie, dar' de unde au putut eșl atâtea bani?

— Să vezi de unde. Cam de pe la Iunie înainte eu stau tot cu punga gata să iau. Încep cu fragile, cu căpșunile, apoi cu cireșele pe cari le trimet coșuri la Pitești și la București. Din acestea am de toate neamurile, și precupeții îmi trimet vorbă acasă de care fel și câte coșuri să pornesc la gară. După cireșii vine rîndul vișinilor, zăzării, caiselor, smeurii, murilor, coacăzilor, persicilor, prunilor, perilor și merilor văratici. Așa o duc până în Noembrie când sfârșesc cu merele și perile ernalice, gutuiile și nucile. Dela jupân Kârstea, precupețul de lână hală, am luat toamna trecută 18 napoloni, numai pe merele creștii, 22 de poli pe perele de toamnă și ernalice și 10 poli pe gutui și nucii. Peste tot 50 de poli. Apoi am pus la pățul 2.500 kilograme de pere și tot atâtea kilograme de mere, pe cari le scot în vînzare, la părăsimi, când le vînd cu preț bun. În timpul

cel mai rău aștept și dela acelea 800 lei. Pe lângă toate acestea duc o viață mulțumită. Până acum am avut să îndestulez o casă cu opt copii dintre cari trei fete, pe cari le-am și măritat. Precum vezi am înlăturat greutatea dar' fără multă stămtoare, căci când muncești, nici norocul nu te ocolește. Apoi munca pe lângă pomi m'a ținut totdeauna sănătos și în voie bună. Eu apropiu 60 ani și mă vezi cum cat. Baba pare că tot întinerește și copiii 'mi sunt ca brazii!

(»Albina«).

L. Paul.

DOI OCHI...

Doi ochi iubesc în viață,
Ce lucesc ca două stele,
Străbătînd prin ori ce ceașă
Sunt ochii iubitei mele.

Îi iubesc! mai sus de toate,
Căci sunt ca cerul senin,
Îi iubesc până la moarte
Când nesimțitor devin.

Îi iubesc! și îi ador
Ca un amor viu omenesc,
Și numai în razele lor
Pot să aflu ce doresc. —

Îi iubesc cu cel mai mare
Amor și simț bărbătesc,
Și până la ultima-mi suflare
Voi zice că: îi iubesc!

Ionuță din Vranii.

6) Care este modul de plantare?

Pământul desfundat trebuie lăsat cel puțin 4 săptămâni până se așează, apoi suprafața nivelată, adică părțile joase care formează albi, trebuie umplute, iar părțile înalte formând movile, trebuie lăsate cum se găsesc, căci altfel luându-se pământul desfundat vițele se vor pune în pământ viu, ceea-ce va împiedeca creșterea lor. Redicăturile mari de pământ trebuie întreprinse înaintea desfundării.

Terenul nivelat se marchiază cu mici araci la distanța dorită și apoi alăturat de fie-care arc se plantează câte o viță.

Înainte de a se planta vițele trebuie aranjate după cum urmează:

Lăstarul se scurtează la unul, maximum doi ochi, rădăcinile laterale se taie aproape de viță, iar rădăcinile de jos dela basă se taie de asemenea lăsându-le de o lungime de 10—15 cm.

În urmă plantarea se face astfel ca vița să fie pusă în groapă cât se poate de vertical și aproape de arac (țărșuși), potrivit-se astfel ca locul îmbinat să fie la 5—8. cm, mai jos de suprafața pământului (la dealuri rezezi ceva mai adânci, la loc mai șes mai la suprafață).

Rădăcinile trebuie întinse în starea lor naturală, apoi acoperite cu pământ, și bine îndesat cu mâinile d'asupra lor, apoi groapa se astupă îndesând pământul cu picioarele și apoi se formează mușuroiu, așa că virful scurtat al lăstarului să fie acoperit de 2—3. cm

Dacă plantarea se face într-un pământ slab e de recomandat a se întrebuința îngrășăminte de plantație. Îngrășămintele se pun în groapă după ce s'au acoperit rădăcinile cu pământ. Trebuie observat, că îngrășămintele (gunoiul) să nu atingă nici vița nici rădăcina ei, apoi, se acoperă din nou cu pământ. — Este absolut necesar ca gunoiul întrebuințat să fie bine descompus.

7) Cum se procedează cu vițele plantate în anul I?

Îndată ce o mare parte din vițe, 2/3 părți au răsărit trebuie ca la toate celelalte vițe al căror lăstar nu se vede încă, să se descopere binișor pământul și apoi să se acopere din nou cu pământ atânat lăstarii ce au început să răsără. — Se observe că îndată după ce lăstarii ajung la o înălțime de o palmă (20—25 cm.) trebuie descoperite până sub altoi și rădăcinile date din altoi să se taie binișor, de asemenea se vor tăia și lăstarii cei slabi ce vor fi mai mulți și se va lăsa numai 1, maximum 2 lăstari din cei mai puternici; apoi se acoperă din nou, așa că lăstarii cei albi încă să fie ferți de arșița soarelui spre a nu se usca. — Tăierea rădăcinilor la vițele din primul an, se poate repeta încă odată în luna August.

Celelalte lucruri în primul an, se resumă în legarea repetată a lăstarului de arac, stropirea deasă contra peronosporiei (manei) și afanarea coajei pământului prin săpărea de 2—3 pe an. — Copilele (lăstarii laterali și cârceii) nu trebuie tăiați în primul an, ci lăsați neatinși, de asemenea și virfurile. Stropirea trebuie repetată la fie-care 14 zile cu o soluție de sulfat de cupru și var de 1—1½ la sută.

În toamnă, după căderea frunzei, se taie lăstarii la 2 ochi (de sunt 2 lăstari se taie ambii la câte un ochi, de e unul se taie la 2 ochi) apoi se acoperă cu pământ spre a se feri de geruri de iarnă

8) Cum se procedează cu vițele plantate în anul II?

În primă-vară rădăcinile date din nou din altoi se depărtează, iar lăstarii tăiați de cu toamna rămân neacoperiți până sub ochi. În acest an se lasă doi lăstari spre dezvoltare, toți ceia lăți se rup cu cât mai curând cu atât mai bine.

Lăstarii trebuie legați de astă dată de araci mari, puternici, de care nu se pot priva.

Și în acest an copilele (lăstarii laterali) trebuie să rămâe neatinși.

A doua tăiere a rădăcinilor trebuie să se facă în luna Iulie, — E bine înțeles că și acum pământul trebuie săpat și prăsit de burueni (ierburi).

De asemenea stopirea contra peronosporiei (manei) trebuie să se facă la 14 zile cu o soluție de 1—1½ suflat de cupru și var. — Să se observe că prin mănarea vițelor ele pot întârzi în dezvoltare cu ani întregi, așa cu producția poate întârzi cu 1—2 ani.

Observațiuni finale.

Micul spațiu al acestei instrucțiuni preliminare nu permite o descriere mai dezvoltată de modul de îngrijire a vițelor, totuși un asemenea uvrăgiu este în lucrare și la timp se va trimite gratis clienților pepinierilor noastre.

Până atunci aceste rânduri vor fi suficiente ca la o urmărire întocmai să poată cineva avea o plantație durabilă și frumoasă, care prin înfățișarea vigoasă și sănătoasă va procura proprietarului nu numai o deosebită plăcere ci și munca-i va fi bine recompensată printr-o producție abondantă.

(România)

»Câmpul.»

Serate de ale meseriașilor români.

Joi în 29 Septembrie n. c. »Reuniunea sodalilor români din Sibiiu«, a îmbrăcat din nou haină de sărbătoare. Ședința literară a 9-a, ca toate celelalte premergătoare, adevărată sărbătoare a fost pentru noi, cei cu dragoste grupați sub steagul Reuniunii. Această ședință se numără între cele mai instructive, dovadă următoarele: Președintele nostru dl. Vic. Tordășianu, după ce binevințează numeroși oaspeți și mulțumește dl. Ioan Dima Ionescu, funcționar de bancă în Băcău, Augustin Bena, elev al conservatorului din Berlin și studentului tehnic dl. Stan, pentru atențiunea și deosebita onoare, ce ne-au arătat prin asistarea la ședință, trece la descrierea istoricului »Școalei speciale de piele și de pantofărie subvenționată de stat în Sibiiu«.

Ideea înființării acestei școale s'a lansat încă la 1885 în sinul »Societății industriale a pantofarilor din Sibiiu«, în ajutorul căreia a sărit »Societatea orașenilor și industriașilor sibieni«, cu suma de fl. 1000, primită pentru scopuri industriale dela banca »Vorsssverein«, cu care s'a pus temeiul școalei. Scopul școalei este, ca cei cari se indeletnicesc cu pantofăria să câștige cunoștințe teoretice și practice în această breaslă. Măestrul pantofar Emil Zillich, actualul instructor de specialitate, a fost trimis la cursul de 2 luni al școalei speciale de pantofărie din Viena, de unde întorcându-se, școala s'a deschis la 1 Ianuarie n. 1886, cu următoarele obiecte de învățământ: desemnul liber, desemnul geometric, croitura de model, studiul picioarelor, luarea măsurii, cunoașterea materiilor, cum și predarea tuturor cunoștințelor despre munca de săvârșit la laboraturii. Timpul de învățtură s'a extins pe câte 3 luni cu începere din 1 Octombrie și până la 31 Decembrie și din 1 Ianuarie până la 31 Martie a fiecărui an. Instrucția s'a ținut în fiecare zi de lucru, iar elevii au fost calfe și măestri pantofari. La învățarea titivului (Steppen) și aranjarea materialului (Vorrichten) au fost admise și fetele membrilor societății industriale a pantofarilor. Taxa de instrucție a fost 3 fl. lunar. Elevii prestau examen teoretic și practic, despre rezultatul căruia primesc atestate. Elevii au obligămintul să participe la expozițiile, ce se aranjează în Sibiiu. Mijloacele de învățământ mai rari le-a pro-

curat școala, cele de scris, desemn, apoi manualele și uneltele (cuțitele, ace etc.) le-au procurat elevii înșiși. Obiectele pregătite, încât se confecționează din materialul elevilor, au format proprietatea acestora. Drept instructor la început a fost numai instructorul de specialitate, care mai era dator a instrui 4 ore lunare și pe membrii societății industriale a pantofarilor. Plata instructorului se stabilea prin învoială. Supravegherea asupra institutului o exerciază o comisie exmisă din sinul ambelor societăți întemeietoare a școalei, iar supraveghierea nemijlocită o are președintele societății industriale a pantofarilor. Primul curs din 1886 a avut 10 elevi, din cari 8 bărbați și 2 femei, la acăr examen numerosul public asistent convingere și-a câștigat atât despre capabilitatea instructorului Zillich, cât și despre hărnicia și istețimea elevilor. Până la 1894 această școală a fost cercetată de 122 elevi calfe și măestri pantofari.

La 1894 fostul ministru de comerț și industrie Lukács Béla, cu considerare la importanța industrială a Sibiiului și a ținutului a pus în vedere însemnate ajutoare bănești din visteria statului în scopul dezvoltării și extinderii acestei școale. Acest mod staticându-se școala cu sprijinul moral și material al guvernului, ajutorat de însuși comitatul, de orașenii sibieni, de camera comercială din Brașov și de cele 2 societăți alcătuitoare a ei — ea își urmează acum în restimp de peste 18 ani cursul normal, trecând prin ea aproape 300 elevi ordinari, inclusiv elevii cursurilor extraordinare, ce se țin peste vară în luna August cu pantofari locuitori afară de Sibiiu și în primele 2 luni ale anului cu pantofari Sibieni. Dela 1897 la școală se primesc drept elevi ordinari calfe și învățacei, primii pe câte un an, iar aceștia pe câte 3 ani. De remarcat e că absolvenții acestei școale au fost primiți în ateliere mai mari sau ca »croitori« (Zuschneider, Werckführer), sau ca sodali, ba mulți din ei și-au complectat cunoștințele la școale superioare din stăinătate. Intențiunile conducătorilor de a completa școala cu predarea cunoștințelor despre curelărit și selărit cum și cu înființarea unui curs de special pentru femei, din lipsa de mijloace materiale, au rămas până acum nerealizate.

La dispoziția școalei stă un buget de cor. 6660, la care ministrul contribuie anual cor. 4840—, orașul Sibiiu cor. 600—, comitatul cor. 500—, camera comercială din Brașov cor. 400—; societatea orașenilor și industriașilor cor. 120 și gremiul comercial Sibian cor. 200. Din suma de cor. 6660 se dau drept stipendii și pentru prevederea elevilor cor. 1680—.

Acetee premie, dl. Tordășianu numinează măestrii și sodalii nostri absolvenți ai acestei școale, între cari pe harnicii măestri Const. Dragoș, Ioan Bologa etc., calfele George Săsarman, Valeriu Grindean, Ioan Hagău, Petru Tămpănar și pe actualii elevi Nicolae Simoneti și I. Pușcaș, ambii stipendiați ai școalei și îndeamnă, ca în lipsa unei școale cu limba de propunere română, a se folosi cât mai mulți de beneficiile acordate de această școală folositoare.

În firul programului seratei, d-șoara Constanța Buzdughină, ne-a predat bine poezia »Dușmancele« de Coșbuc; domnișoara Eug. Roman, ne-a cetit la înțeles interesanta precuventare a cărții de bucate »Poftă bună«, de Zoti Hoș, ce a fost ascultată cu viu interes cu deosebire de numeroasele dame prezente. Bine ar fi ca ședințele proximale să nu fie lipsite de recetele folositoare cuprinse în »Poftă bună«. Noul membru al Reuniunii Petru Șerban, sodal cismar, în stăpânirea unei voci puternice și curate de bass, ne-a încântat cu »Cine trece Oltul mare«, cântat solo și în mod fermecător. Mult a plăcut simpatica d-șoară Alexandrina Băciu cu

predarea bucății »Prin judecăți«, ce a fost acoperită de aplauze nesfârșite; părțile cetite de notarul Reuniunii dl. Ioan Apolzan din »Constituția patriei« au fost cât se poate de instructive; dl. N. Simoneti, dibacu manuator al arcușului a făcut de ne găsim parcă la o nuntă mare și veselă de ale noastre; mititelul Traian Moga, cu o scurtică poezioasă eroică, s'a dovedit cu mult curagiu; dl. Nicolae Neagoe, sodal croitor și unul din vechii noștri ostași, de data aceasta ne-a predat cu frumos accent poezia »Meseriașul« de I. Polichronodis, în care slăvite sunt toate produsele datorite mânilor meseriașilor; drăgălașa Elența Șut cu poezia »Regina Ostrogoților« s'a întrecut pe sine însăși; o frumoasă poezie, cântată cu mult farmec de d-șoara Alexandrina Băciu și o pătrunzătoare poezie predată în mod dramatic de dl. T. M. și urmata mireasă din Dumineca din 2 Oct. n. a dlui I. D. Ionescu, d-șoara Eugenia Grecu, care a ținut să ne delecteze și să-și ia și în acest mod rămas bun dela noi prin mai multe arii, executate cu dexteritate uimitoare la pianul Reuniunii. În treacănt fie zis la cununia d-șoarei Grecu corul Reuniunii în semn de recunoștință a executat sub conducerea harnicului dirigent C. Popa cântările ocazionale, iar ospetul s'a ținut în localitățile Reuniunii noastre.

Frumoase ilustrate și vre-o 14 cărți folositoare sortate sau la urmă între cei prezenți.

Din protocoalele ședințelor administrative, cetite de notarul Reuniunii dl. I. Apolzan, aflăm despre preparativele ce se fac pentru predarea în curând a dramei »Sămbăta morților«, despre numeroasele contribuții la diferitele fonduri, despre lucrările »Despărțământului femeiesc întregitor al Reun.« etc.

Cu inimi pline de veselie și încărcate de vii speranțe pentru un viitor tot mai ferit îndepărtat-ne-am la ora 10½ din localitățile meseriașilor noștri.

»Învingătorul!«

CORESPONDENȚĂ

Hondol, 12 Octombrie n. 1904

Prea Onorată Redacțiune!

Prin aceasta vin a mă ruga cu tot respectul, de a se da publicității următoarele șire:

O parte din tinerimea română adultă de ambe sexe din loc, care urmează cu numele, și anume: George Trif, Dumitru Bogariu, Avram Mărza, Iosif Mărza, Nicolae Cățana, Ioan Crișan, Sabin Pipoș, Alexie Cibian, Dumitru Cibian, Petru Crișan, Dumitru Furdă, Toma Petran, N. Almășan A. Mărza, și Nistor Băgnariu ca juni, ea: Valeria Vlad, Floarea Vlad și Teresia Belea ca june sub conducerea inv. actual Alexandru Iovan au dat o petrecere populară la care s'au produs cu declamațiuni și cântări populare la 9 Octombrie st. n. c., în școala română gr-or.

Petrecerea, ca prima încercare în modul acesta, s'a dat în favorul de a se înființa o bibliotecă populară și pentru de a se procura cărți cu cântări pe note etc.

Cu multă plăcere iau condeiul în mână spre a aduce la cunoștință Onoratului public numele tuturor aceloră bincivoitori, cari ne-au onorat cu prezența și au contribuit după împrejurări, de și timpul a fost cam nefavorabil, totuși am reusit după cum se poate vedea din contribuțiile notate după cum urmează: O. D. Petru Mihai preot (Hondol) 3 cor., D. Alexandru Iovan inv. 2 cor., Rebeca Cibeau 1 cor., Anica Popa 1 cor., Sofia Câmpăan, Certes 2 cor., Veta Dudaș, Hondol 1 cor. Ioan Peternel membru com. par. 2 cor., Domnișoara Gabriela Pîo 1 cor., D. Eugen Grecu secretar la banca »Hondoleana« 2 cor. P. O. Domn Vasile Pipoș, prot. pens. 1 cor. D. Ludovic Pitariu 3 cor., Ludovica Petrian 1 cor., D. Petru Florea, Săcărbimb 2 cor., Lăzar Pipoș membru com. par. 2 cor., Florica Tomoș 1 cor., Petru Bărsăian membru com. par. 1 cor., Andronic Tomoș jun. 1 cor., Ludovica Bugnar 2 cor., Lina Furdoiu

1 cor., Simeon Câmpean, Certeș 1 cor., Ion Achim 1 cor., Floarea Mărza, Hondol 1 cor., Anica Hărăgus 1 cor., Anica Solomie 1 cor., On. D. Vitan G. ze notar cercual, Certeș 5 cor., D. Vaszicsk Gyula jurist 3 cor., Boco János, Hondol 2 cor., Sabin Pieter, Certeș 1 cor., D. Iosif Bucureștean obătaș-șar, Hondol 2 cor., Balaska Lajos, Certeș 1 cor., Nicolae Pieter 1 cor., Nicolae Lisca 1 cor., Vasilie Susan 1 cor., Dumitru Ghiț, Hondol 2 cor., Valeria Crișan 1 cor., Iozefina Altman 1 cor., Login Oprean, Magură 1 cor., Petru Bodrean, Hondol 1 cor., Petru Dudaș 2 cor., Dumitru Moșoi, Sécătomb 1 cor., George Moșoi 1 cor., Dumitru Todorean 1 cor., Iosif Muntoi 1 cor., George Logojan 1 cor., Mildon Crainic, Hondol 1 cor., Dafina Finiser 1 cor., Teodor Bugnar 1 cor., George Bărsăian 1 cor., Aron Suciu, Certeș 1 cor., On. D. Petru Gabor par. gr.-or., Certeș 3 cor., D. Petru Faur 1 cor. 40 fil., Andronic Morar, Măgură 1 cor., Floarea Triț, Hondol 1 cor., Ioan Vințan 1 cor., George Timșa membru com. par. 2 cor., Gerge Tomotas 2 cor., Maria Morar 2 cor., D. Maria Făeran 2 cor., Petru Mialha, Certeș 1 cor., Ioan Crainic, Hondol 2 cor., Petru Cibean 1 cor., Teodor Cibean 1 cor., Avram Cibean 2 cor., Domnul Heutshy Simon folvalter 2 cor., Petru Curtean 1 cor., Ioan Jurgiu 1 cor., Floarea Belea 1 cor., Leskovits Feri 1 cor., Stefan Dudaș 1 cor., Cornel Câmpean 1 cor., Iacob Budu 1 cor., Ioan Faeran 80 fil., Petru M. drea 60 fil., Floarea Belea 1 cor., Iosif Medrea 50 filer.

Suma totală a fost 102 cor. 30 fileri din care substragându-se spesele de aranjament și a muzicii în suma de 70 cor. 30 fil. a rămas un venit curat de 32 cor. care sumă s'a predat la prezidul comitetului parochial spre a se și procura ce este mai de lipsă.

Tot pe aceasta cale venim de a mulțumi tuturor acelor Domni, Doamne și Domni, oare precum și celorlalți binevoitori, pentru că ne-au onorat cu prezența și au contribuit și sprijinit la aceasta — ba cu bucurie constat cumcă unii dintre Domni ne-au îndemnat, ca petreceri de aceste să mai facem, ca ne vor sprijini bucuros.... Mulțămim și Stimatelor Domni, oare Olivia Mihuș și Gabriela Pisco, pentru că ne-au dat ajutorul la instruirea fetelor june în unele declamațiuni.

Bunul Dumnezeu să le răsplătească la toți și la toate cu bine!

Ceva trebuie să constat aici cu dorere și anume: o minoritate de vre-o trei membrii din comitetul parochial, nu ca să sprijinească a seasta încercare, ci au fost încă și foarte contrari la aceasta — ba au mai făcut și vorbe printru popor de displăcere din care cauză au luat parte puțini poporeni de ai noștri. Acum de-ocamdată cruce de a le arăta cinstitele nume pe cale publică, cu credința, cumcă se vor îndrepta pe viitor și nu vor fi revrățitori în contra învățământului spre dauna comună.

Raportorul.

Iernarea animalelor noastre domdstice în acest an.

(Umare).

2. *Frunzele de napi* de asemenea sunt foarte bune ca nutreț complementar, anume atât frunzele napilor de nutreț și ale celor de zahar, cum și frunzele napilor galbini și ale altor legume. Aceste în cele mai multe cazuri se îngroapă sub brazdă sau cel mult se dau vitelor numai în stare verde, până când sunt proaspete; totuși frunzele de napi sunt vrednice a fi adunate totdeauna cu îngrijire, pentru-că în privința valorii nutritive sunt egale cu cele mai multe nutrețuri verzi.

Păstrarea frunzelor de napi se face astfel: săpăm o groapă de 2 metri lată, de 2 metri adâncă și după trebuință de lungă; pe fundul gropii așternem pleavă sau frunze de arbori, așezăm apoi strat de strat frunzele de napi, îndesându-le cât de bine strat după strat și îndeosebi pe de margini. Astfel continuăm până când am ajuns cu grămada de frunze 1½—2 metri peste suprafața pământului. Acum îi facem spinare grămizii, punem peste ea un strat de pleavă

și peste aceasta așezăm pământul scos din groapă, în grosime de ½ metru. Mai târziu vom avea să mai grijim, ca crepăturile cauzate prin așezarea frunzelor, să le umplem cu pământ. Dacă vom avea să începem numai earna nutritirea vitelor cu frunzele astfel păstrate vom desface mai întâiu groapa la un capăt, circa de un metru și vom scoate nutrețul, după trebuință până în fund și tot așa mai departe.

3. *Curpenii de cartofi* încă sunt un nutreț bun, dar' nu în stare crudă ci numai dacă i uscăm ca și fânul, sau dacă-i păstrăm ca frunzele de napi, ori amestecându-i cu aceste.

4. Ca nutreț putem întrebuința și *ciulinii sau scădeții* ce cresc pe marginea șanțurilor, a drumurilor și a locurilor paraginite, pentru-că deși în stare verde vitele nu-i rod, fiind păstrați ca frunzele arborilor, ele îi consumă bucuroși. Totuși de cu plăcere mănâncă vitele și ierburile ce cresc în locurile umede *piperignul și couda calui*, dacă li-se dă vitelor în stare înăcrită, cum s'a arătat la păstrarea frunzei arborilor. Uscate aceste plante ca fânul, le mănâncă numai caii, nu însă și vitele.

5. *Cocenii sau jipii de cucuruz* de obicei se întrebuințează numai pentru foc, în alte țări însă îi întrebuințează și ca nutreț, pentru-că cocenii au valoare nutritivă ca nescari paie de calitate mijlocie. Mai bine îi mănâncă vitele după-ce mai întâi au fost mărunțiți și ținuți în apă rece ca să se înmoaie, sau și mai bine dacă ei au fost opăriți cu apă fierbinte și amestecați cu paie tocate.

6. În locurile neglijate e mult *pir* (chir), pentru-că nu ori-care agricultor adună rădăcinile lui cu ocaziunea aratului; în anul acesta am avea două tolosuri din stârpirea pirului, pentru-că nu numai că am ridicat capabilitatea de producțiune a pământului, dar' am câștigat și un nutreț foarte bun, și încă așa de bun, că în cas de mare necesitate s'ar putea găsi și pâine din el. Agricultorii noștri adesea arădăcinele pirului, pentru-că nu cunosc valoarea lor nutritive, parte în scopul de a stârpi această plantă de o mare putere vitală.

7. *La castanele sëlbatice* puțini oameni se gândesc, cu toate-că ele în stare proaspetă sunt îndoit mai substanțioasă de cât cartofi, uscate însă ele se apropie de aceea a unui orz mai slab. De aceea să adunăm castanele unde le avem la îndemână și să le păstrăm în felul cum se păstrează cartofi, având în tot timpul erni castane proaspete. Uscarea lor se face în poduri, cum este obiceiul a se usca nucile. Castanele se mărunțesc în piuă cu mașina de măcinat sau și numai cu ajutorul a lor 2 petri. Dacă înainte de a le da vitelor se țin 24 de ore în apă ele devin și mai gustoase, pentru-că și pierd amărăla, și astfel le mănâncă cu plăcere chiar și cei mai gingași cai și cele mai gingașe vite.

Fiind cam amare, dobitoacele la început nu le mănâncă; obicinuindu-se însă cu ele, le mănâncă cu mare poftă. Vacilor se pot da zilnic 3—5 klg., boilor și peste tot vitele mai în putere până la 10 klg., cailor 3—4 klg. și oilor ½ klg.

8. În regiunile cu vii se poate întrebuința *tescuina*, care cu deosebire, dacă se aleg cocenii, rămânând numai coaja boambelor și sêmburii, dă un nutreț excelent. Tescuina se poate da atât proaspătă, cât și după-ce s'a întrebuințat la facerea rachiului. Cea din urmă este chiar mai bună, deoarece conținând mai puțin acid tartaric, se poate da în cantitate mai mare, decât în stare proaspătă. Unei vite se poate da din tescuina proaspătă circa câte 2 ½ klg. pe zi, ear' din cea rămasă dela ferberia rachiului până la 12 klg. Tescuina se poate păstra peste earnă, în câzi sau buți, îndesându-se cât mai bine, apoi punând deasupra scânduri și peste

ele petri, ear' în fine turnând apă ca să se dea peste ea, scutindu-o astfel de aer. Cine are multă tescuină o poate păstra în gropi, întocmai ca și frunzele de napi, punând mare pond pe împrejurarea, că ea să fie cât mai bine îndesată și acoperită, petru-că la păstrarea ori-cărui fel de nutreț în gropi, lucru de căpetenie este să fie scutit cât mai bine de atingere cu aerul.

Intocmai se urmează și cu *tescuina* ce rămâne din facerea *vinului de mere și pere*, din care putem da vitelor mai mult la o mâncare, pentru-că ea nu conține acid tartaric și nici nu are aceea putere laxativă pe care o are tescuina de struguri.

9. Un bun nutreț sunt *laturile* ce rămân din fierberea rachiului de *prunc*; aceste însă trebuie date vitelor numai de cât după-ce s'au stămpărat, pentru că mai târziu se oțesc și devin stricacioase. O vită poate consuma pe zi 40—50 litre de lături, după-ce mai întâiu au fost străcurate prin un ciur de sirmă, nu cumva să îngiță și sâmburi, cari trebuie dați porcilor. Dacă avem multe paie, laturile de prune se toarnă, îndată-ce au fost scoase din căldare peste paie tocate de mai înainte. În felul acesta vitele se îndeamnă a consuma paie multe.

10. *Cultivatorii de tutun* adesea dispun de sêmênță de tutun de pîrsos ci cultivatorii mai pricepuți scot din ea ulei de iluminat, ear' turtele ce rămân le întrebuințează la nutrirea animalelor, cari le consumă bucuroși, consumă chiar și sêmênța, căci și într'un fel și intral tul aceste materiale sunt mai substanțioasă de cât tărțile. Ce privește modul de nutrire, mai bine e să le ferbem în apă, și în această stare să le turnăm peste paie tăiate pentru-că în felul acesta înlesnim mistuirea și facem pacle mai gustoase. Fiind-că sêmênța de tutun și turtele din această sêmênță sunt foarte nutritoare să nu se dea unei vite mai mult de un klg. pe zi.

Pentru curățarea peste tot a nutrețului se recomandă a nu se așterne vitelor materiile cari s'ar putea întrebuința într'un fel sau altul la nutrirea lor. În cazuri de mare necesitate se aștern vitelor: torfă, tărțile de joagăr (ferestă), frunze uscate de arbori ș. a., chiar și pământ humos și nisipos. În acest cas grajdul să fie provăzut cu sco-curii destul de largi pentru scurgerea urinei și bălegarului să se curățe cât mai adese-ori.

Pentru ca vitele să nu arunce încoace și încolo nutrețul mai slab, și ca să nu-l calce în picioare, fie el fân, paie, coceni de cucuruz etc., trebuie neapărat să-l dăm vitelor tăiat (tocat).

Repetăm și aici, că o tăietoare simplă de paie etc. poate face ori-care fierar din sat, ear' o bună mașină de tăiat nu costă mai mult de K 60.—, care în cas de lipsă o pot cumpăra mai mulți în tovarășie. Cu aceasta mașină se pot tăia paiele mai lungi sau mai scurte, de oare-ce cailor le covin mai bine paiele de 1½ cm., ear' vitelor cele de 2½ cm. Nutrirea cu paie sau alte materii tocate are avantajul, că se cruță nutrețul și că numai cu această tocătură putem face animalele să consume paie mai multe, fiind-că pe acesată cale avem posibilitatea de ale muia și face mai gustoase.

(Va urma).

NOUTĂȚI

Societatea «Petru Maior» în pericol. Cetim în «Poporul român» următoarea știre îngrijitoare: Din izvor aproape sigur ne-a ajuns în zilele trecute la urechi vestea, că societatea «Petru Maior» a studenților noștri e în primejdie să fie închisă, ba că în ministeriu ar fi deja gata ordinațiunea, care desființează societatea. E un lucru acesta, pe care noi însă nu-l credem, deoarece e știut, că societatea aceasta e una din cele mai

serioase societăți de felul ei. E știut, că membrii acestei societăți au fost totdeauna tinerii noștri cei mai harnici. Trecutul de 50 ani și mai bine, care-l are această societate, e dovadă limpede, că numai pe căi bune a umblat. Serviciile, pe cari le-a adus culturii această societate, sunt destul de frumoase. Tocmai de aceea nu-i nici un motiv, care ar îndemna pe ministrul să închidă acest focular de cultură.

O foae din Brunn face cunoscut, că la controla mișcării din est an nu sa mai luat în socotință prezentarea rezerviștilor și concediașilor cu »zde» sau altă limbă, nefolosinduse de limba nemțiască. Aceasta s'a admis pe temelul unei ordinațiuni a ministrului de război, după cum aceeași foae zice. Este la loc, că din un cuvânt zis, poate din datină, să se pedepsească oamenii cu arest apoi să se deie atâta prilej de interpelății prin dietele țării.

Advocatul poporului.

Cei cari se adună la un loc pentru a să sfătui asupra oare-cărui lucru, și prin aceasta din o neînțelegere oarecare ar conturba liniștea publică, proovocați fiind de organele administrative să se împrăștie, dar' nu se supun, vor fi pedepsiți cu închisoare de 8 zile. (Art. de lege XL. §. 42 din 1879).

Cine își dă caracter fals, pentru a seduce lumea, precum și acela, care poartă oare-cari medalii pe cari nu le-a vrednicit, atât din țară, cât și din străinătate, se pedepsește cu 100 fl. pedeapsă în bani. (Art. de lege XL. §. 45 din 1879).

Acela, care atacă credința oare-cui în religia sa, recunoscută de stat încât prin aceasta măchnește pe semenul seu, se pedepsește cu 8 zile închisoare. (Art. de lege XL. §. 51 din 1879).

Cei cari cerșesc fără îngăduință dela autorități sau își lasă copii să cerșască, pentru ei ori pentru alții, se pedepesc cu închisoare până la 8 zile. (Art. de lege XL. §. 66 din 1879). Cu două luni închisoare se pedepesc apoi aceia:

1. cari au împlinit 14 ani, dacă sunt mai mulți de trei în acel loc, sau:

2. cari cerșesc în timpul oprit de autorități;

3. cari cerșind poartă revolver cu ei,

4. cari intră în locuințe închise;

5. cari arată schilodire de vr-o mână, picior etc., numai ca să te înduri spre ei. (Art. de lege XL. §. 68 din 1879).

Cei cari se întorc înapoi la cerșit, în locul de unde au fost alungați de autorități, se pedepesc cu închisoare până la o lună. (Art. de lege XL. §. 70 din 1879).

Cine împedcă înmormântarea cuiva cu forță sau cu amenințări, sub cuvânt că nu ar fi de credința sa, se pedepsește cu 300 fl. pedeapsă în bani, căci art. de lege LIII. §. 22 din 1868 zice: în cimiterie membrii diferitelor confesiuni să se înmormenteze amestecat și fără pedecă.

Toți aceea, cari vagabundeaș prin oraș și nu au locuință statornică și nici ocupațiune, că își perd timpul trândăvind se pedepesc cu închisoare de 8 zile. Dacă după aceasta a fost apoi provocat de autorități să se vadă de vre-un lucru și se dovedește de nou, că el nu împlinește porunca, se va pedepsi cu închisoare până la o lună de zile. (Art. de lege XL. §. 63 din 1879). Părinții și tutorii, cari își lasă fii care n'au împlinit încă vîrsta de 16 ani, să vagabundeze, se pedepesc cu 100 fl. (Art. de lege XL. §. 64 din 1879).

ANUNȚ

Aduc la cunoștința onoratului public din Orăștie și jur, că

Sâmbătă în 1 Octombrie n. a. c.
am redeschis

Băile de vane și aburi

din Orăștie str. Faurilor nr. 8.

Din nou aranjate după regulile igienice, cu gust și deplină curățenie, serviciul prompt.

Scalde de aburi, pentru domni se pot lua: Mercuria și Sâmbăta d. a. dela 2—8 ore. Dumineca a. m. dela 8—11 ore, d. a. dela 2—6 numai cu 50 fil

Scalde de aburi, pentru dame se pot lua: Marți și Joi d. a. dela 2—8 ore.

Scalde de vane se pot lua în toată ziua dela 6 ore a. m. până la 8 ore seara.

PREȚURILE DE SCALDĂ:

1 scaldă de aburi 1 cor., pentru școlari 80 fil., 1 scaldă de vane 80 fil., 12 scalde de aburi în abonament 10 cor., 12 scalde de vane în abonament 8 cor.

Rugându-mă pentru frecventare cât de deasă, semnez, cu distinsă stimă

(247) 5—6 **S. BIRTLER.**

„DACIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE

P. I.

Avem onoare a vă aduce la cunoștință, că am transformat izvorul și am aplicat un expert la manipulare, prin ce apa noastră s'a îmbunătățit și este cu mult mai plăcută ca până acum. La dorința vechilor mușterii și conștienți i-am redat numele vechiu de:

Apă minerală din Șoimușul-Mureșan.

ANALISA CHEMICĂ

	în 1000 grame apă
Calcium hydrocarbonat	1.0542
Magnesium hydrocarbonat	0.3497
Calcium sulfat	0.2316
Natrium hydrocarbonat	0.1705
Ferum hydrocarbonat	0.0390
Kalium chlorid	0.0520
Mangan hydrocarbonat	0.0154
Kalium hydrocarbonat	0.0094
Lithium hydrocarbonat	0.0019
Silicium dioxid	0.0096
Suma substanțelor solide	1.9333 grame apă
Acid carbonic liber	2.3953
Volumul acidului carbonic liber	1214.6 c. c.

Precum dovedește aceasta analiza „Izvorul din Șoimușul-Mureșan” (apă acra de Pauliș) e a se număra în grupa acelor ape acre pământoase, cari conțin fer. După caracterul seu chimic, format din cantitatea și proporția părților sale constitutive, izvorul acesta face parte din grupa apelor mai renumite. Are un prea plăcut gust și fiindcă conține deosebit mult acid carbonic — în privința căruia „Izvorul” ocupă un loc între apele acre mai de frunte — prin limpezimea sa e o excelentă apă de beut. Pentru locuitorii părților lipsite de darul unei ape sănătoase: apa „Izvorului” e de neprețuit. Din compoziția potrivită a apei se poate deduce, că și pentru praxa medicală va fi un factor important.

Conform actului alăturat, apa trimisă spre analizare s'a scos și sigilat în fața artistiei comunale.

Budapesta, la 3 Martie 1903.

Dr. Hankó Vilmos m. p.,

(L. S.) profesor de chimie la școala reală superioară de stat a cercului II-lea din B.-Pesta, membru al academiei maghiare de științe.

Institutul nostru a îngrijit, ca aceasta apă distinsă și răcoritoare, care beută curată, cu vin ori sirup este tot asemenea de excelentă să fie pusă la dispoziția onoratului public și anume cu un preț foarte ieftin:

- a) 1 ladă cu 25 sticle de 1 ltr. franco gara Deva Cor. 6.25
b) 1 „ „ 50 „ „ 1 „ „ „ „ „ 14.50
c) 1 ladă cu 25 sticle de 1/2 ltr. franco gara Deva Cor. 5.50
d) 1 „ „ 50 „ „ 1/2 „ „ „ „ „ 13.—

trimiterea ambalajului (ladă, sticlă și tioc franco gara Deva) se restituie

ad: a) Cor. 4.50 || ad: c) Cor. 4.—
b) „ 11.— || d) „ 10.—

Comandele, plățile și reclamele se fac la adresa:

„Intreprinderea de apă minerală M.-Șoimuș” în Deva

Până acum am introdus apa în următoarele localități și am instituit depozite, și anume în

- 1) Deva, la întreprindere însași;
- 2) Orăștie, « Gustav Zobel;
- 3) Sas-Sebeș, « George Pop;
- 4) Alba-Iulia, « Salamon Lőwi;
- 5) Abrud, « Absolon Faur;
- 6) Cluj, « Haraszthy Jenő;
- 7) Caransebeș « „Severineana”, inst. comercial;
- 8) Gross « Maxim Pop;
- 9) Lipova « Grossman Miksa;
- 10) Arad « Hartmann Samu

Stăruința noastră este în a introduce aceasta apă în țeara întregă în cel mai scurt timp.

Ca întreprindere atât de folositoare, apelăm la binevoitorul sprijin obștesc, rugându-vă a ne onora cu comande cât de multe.

Orăștie, Septembrie 1904.

„Dacia,”

institut de credit și economii soc. pe acții.

„MINERVA”, institut tipografic în Orăștie.

„THE STANDARD”

fondata în anul 1825.

Efectuește

Asigurări de viață pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incasso anual Coroane: 32.000.000— Dividende solvite Cor.: 170.000.000—
Avere proprie: 260.000.000— Despăgubiri de viață: 520.000.000—
Agentura generală pentru Transilvania: Cluj, Strada Ferencz József Nr. 17.
Filiala pentru Ungaria:
Budapesta, Strada Kossuth-Lajos Nr. 4 în palatul Standard (Casa proprie).
35—50 Centrala generală: Edimburg (Anglia).

„DACIA”

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: Orăștie (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 1/2 %.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6 %.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6 %.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipototecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Directiunea.

„Minerva” inst. tipogr., societate pe acții

în Orăștie Szászváros.

Opuri —
Bilete de log.
Broșuri —
Circulare —
Bil. de vizită
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist.
Placate —
Ord. de dans
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent.
Anunțuri —
Registre —
Imprimate —
Couverte —
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 15 ani și este pro-
văzută cu tot felul de material
necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva”

pe lângă că efectuește ori-ce co-
mande repede și cu prețuri mode-
rate, se îngrijește totodată ca toate
acelea să fie estetic lucrate și
fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acurateța cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca prima tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.